LA **IGUALTAT**
ara i *aquí*

LLENGUATGE I COMUNICACIÓ
AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE

Redacció de continguts:
Mònica Gelambí, experta en polítiques públiques amb perspectiva de gènere.
Desembre de 2020

1. La llengua és sexista?

El llenguatge és una construcció social que reflecteix la nostra manera de veure, entendre i analitzar la realitat que ens envolta. La llengua per si mateixa no és sexista. Però segons com s'utilitzi pot transmetre uns valor sexistes o androcèntrics.

2. Què vol dir que es proporciona una imatge sexista i androcèntrica de la realitat?

El llenguatge sexista és aquell que adjudica diferents rols a les persones depenent del seu sexe i no de les seves capacitats o valors personals.

Androcèntrica significa que mira el món des d'ulls únicament masculins i posa als homes al centre de manera que les dones queden en un segon terme o fins i tot resten ignorades. Per exemple, quan parlem de "l'home" com a sinònim d'humanitat, estem fent un exercici d'androcentrisme ignorant la meitat de la població mundial.

3. Per què és important incorporar la igualtat de gènere en la comunicació?

• Perquè així **trenquem amb la violència simbòlica** que pateixen les dones. La violència simbòlica és aquella violència que les invisibilitza i no en reconeix els seus sabers, aportacions i experiències.

• Perquè així **ho estableix la Llei 17/2015 d'igualtat efectiva de dones i homes** en l'article 3.8: "els poders públics han de fer un ús no sexista del llenguatge, que eviti l'expressió de concepcions sexistes de la realitat i els usos androcèntrics i amb estereotips de gènere".

4. Com podem fer un ús no sexista del llenguatge escrit i iconogràfic?

Evitant usos sexistes i asimètrics

Podem trobar **usos sexistes** del llenguatge quan reproduïm estereotips de gènere en la manera que parlem o escrivim. És el cas de formes que només s'utilitzen en dones o només en homes: *dones de la neteja, les hostesses o els metges i les infermeres*. Un altre ús sexista és el tractament de *senyoreta* per fer referència a l'estat civil d'una dona i no tractar-la de la mateixa manera que hauríem tractat a un home.

Utilitzant la doble forma

Qui no es nomena no existeix i per tant és important posar en evidència quan parlem i quan escrivim que ens estem referint a homes i a dones.

els empresaris i les empresàries
Es busca administratiu/administrativa
Benvolguts i benvolgudes

Utilitzant formes genèriques

El llenguatge inclusiu i no sexista permet escriure de manera no discriminatòria, és a dir, incloent a tota la població i no tan sols una part d'ella utilitzant diferents estratègies lingüístiques per evitar l'ús del masculí com a genèric.

Oficina de Consum en lloc de *Oficina del Consumidor*

l'alumnat de l'escola en lloc de *els alumnes de l'escola*

la plantilla de l'empresa en lloc de *els treballadors de l'empresa*

Us donem la benvinguda en lloc de *Benvinguts*

les persones usuàries en lloc de *els usuaris*

Amb la col·laboració de en lloc de *Els col·laboradors*

Solsona disposarà d'un nou equipament en lloc de *Els solsonins disposaran d'un nou equipament*

Els infants comencen les vacances en lloc de *Els nens comencen les vacances*

Transmetent valors d'igualtat a través de les imatges

Quan parlem de llenguatge no només ens referim al llenguatge verbal. Les imatges que utilitzem en cartells, materials, webs, etc. també comuniquen i difonen una visió del món i aquesta pot transmetre valors d'igualat o no fer-ho.

Programa de la Festa Major de Solsona 2018.
Disseny de Natàlia Catalan.
Imatge inspirada en el ball de bastons i el vintè aniversari de la incorporació de les nenes al grup.

Transmetent valors de diversitat a través de la comunicació

És important representar la ciutadania de manera plural i diversa fent que totes les persones s'hi puguin veure representades independentment de l'edat, de l'origen cultural, etc.

Campanya de foment de l'esport femení "This Girl Can"

5. Més enllà del llenguatge, què implica una comunicació que incorpori la igualtat de gènere?

Erradicar continguts com els acudits sexistes o la utilització del cos de les dones com a reclam. Els acudits sexistes són un clar exemple de comportament contrari a la legislació existent, per vexar i anar contra els drets de les dones i es consideren una manifestació de la violència masclista.

Superar els estereotips sexistes. Realitzar una comunicació que no incorpori estereotips de gènere, que continuen reproduint, perjudicant i limitant la vida dels homes i de les dones, el seu desenvolupament i l'exercici de drets.

Incorporar la diversitat sexual i afectiva. Representar amb normalitat la diversitat d'opcions afectives i sexuals, de models de família i d'identitat o expressió de gènere.

Campanya "Defensem el que és obvi"
Generalitat de Catalunya

Donar espai i valor a la veu de les dones. Donar protagonisme a les dones en les diferents esferes. Vetllar perquè siguin presentades amb autoritat i respecte, fent visibles les aportacions que han fet en tots els àmbits de la societat i valorant la seva experiència.

Documental "Dona pagesa. Solsonès, terra de masies". Arxiu Comarcal del Solsonès.

Afavorir l'equilibri i la pluralitat. Fomentar una presència equilibrada i una imatge plural dels dos sexes, al marge dels estereotips sexistes.

Campanya "Si no veus esport femení t'estàs perdent la meitat de l'espectacle".

Fer visibles les desigualtat. Oferir dades desagregades per sexe i posar en evidència quan s'analitza un tema l'existència de diferències i desigualtats de gènere.

PER SABER-NE MÉS

SERVEI D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ A LES DONES - IGUALTAT
CONSELL COMARCAL DEL SOLSONÈS
siad@elsolsones.cat / 973 48 32 34

Ho promou:

CONSELL COMARCAL DEL SOLSONÈS

Amb el suport de:

Ajuntament de Solsona

Generalitat de Catalunya
Institut Català de les Dones

900 900 120
Contra la violència masclista
Atenció 24 h